

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **M. M.**, bývajúceho v R., proti odporcovi **K. Č.**, bývajúcemu v D., **o zaplataenie 15 000 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 55 Ro 94/2011, o dovolaní navrhovateľa a dovolaní JUDr. F. T., bývajúceho v B., proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 30. júna 2011 sp. zn. 4 Co 185/2011, takto

r o z h o d o l :

1. Dovolanie JUDr. F. T. **o d m i e t a**.
2. Konanie o dovolaní navrhovateľa **z a s t a v u j e**.

Odporcovi nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Trenčín uznesením z 18. apríla 2011 č.k. 55 Ro 94/2011-13 nepripustil zastúpenie navrhovateľa JUDr. F. T. (§ 24 ods. 1 a 2 O.s.p.). Rozhodol tak s odôvodnením, že menovaný nie je advokát a z činnosti súdu je známe, že v rôznych veciach opätovne vystupuje ako zástupca účastníkov.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací uznesením z 30. júna 2011 sp. zn. 4 Co 185/2011 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal navrhovateľ dovolanie (s dátumom vyhotovenia 21. septembra 2011), ktorým žiadal napadnuté rozhodnutie zrušiť a v zrušujúcom rozhodnutí vysloviť záväzný názor, že v ďalšom konaní ho môže zastupovať JUDr. F. T.

Uznesenie odvolacieho súdu napadol dovolaním (vyhotoveným 26. septembra 2011) aj JUDr. F. T. V dovolaní uviedol, že nie je „pokútnik“ poskytujúci právne služby – podniká v oblasti medzinárodnej kamiónovej dopravy. Pokiaľ v niektorých konaniach zastupuje pred súdmi svojich známych, nejde v žiadnom prípade o výkon podnikateľskej činnosti. Aj navrhovateľa zastupuje v danej veci ako priateľa, bez nároku na odmenu. V doplnení dovolania z 2. decembra 2011 dodal, že postupom súdov mu bola v konaní odňatá možnosť konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.), lebo mu „nebolo umožnené zastupovať navrhovateľa“. Žiadal, aby dovolací súd zrušil rozhodnutie odvolacieho aj prvostupňového súdu a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie s tým, že v ňom bude pripustený ako zástupca navrhovateľa.

Okresný súd Trenčín uznesením zo 17. októbra 2011 č.k. 55 Ro 94/2011-66 vyzval navrhovateľa, ktorý nemá právnické vzdelanie, aby do 15 dní založil do spisu plnú moc udelenú niektorému z advokátov za účelom jeho zastúpenia v dovolacom konaní (§ 241 ods. 1 O.s.p.). Na túto výzvu reagoval navrhovateľ podaním zo 14. júna 2012, ktorým požiadal o predĺženie poskytnutej lehoty. Ďalším podaním (z 5. novembra 2012, doručeným súdu 7. novembra 2012) požiadal, aby súd prvého stupňa vytýčil termín pojednávania do konca roka 2012; zároveň oznámil, že „v konaní bude vystupovať bez právneho zástupcu“ a výslovne sa vyjadril, že sa „vzdáva právneho zástupcu p. JUDr. F. T.“.

Okresný súd Trenčín listom z 19. novembra 2012 vyzval navrhovateľa na vyjadrenie, či jeho podanie z 5. novembra 2012 treba považovať za späťvzatie dovolania. Navrhovateľ v písomnej odpovedi súdu (o. i.) zopakoval, že „sa vzdal toho, aby ho v tomto konaní zastupoval p. JUDr. F. T.“.

1. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie JUDr. F. T. treba odmietnuť.

Dovolací súd môže pristúpiť k preskúmaniu vecnej správnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia, len ak ide o dovolanie prípustné tak z objektívneho, ako aj subjektívneho hľadiska. Objektívna stránka sa nevzťahuje na osobu konkrétneho dovolateľa a zohľadňuje

(len) vecný aspekt tohto opravného prostriedku – či smeruje proti rozhodnutiu vykazujúcemu znaky rozhodnutia, proti ktorému je dovolanie podľa Občianskeho súdneho poriadku prípustné (objektívna prípustnosť dovolania je vymedzená v § 236 až § 239 O.s.p.). Subjektívna stránka prípustnosti dovolania sa naopak viaže na osobu konkrétneho dovolateľa a zohľadňuje osobný aspekt toho, kto podáva dovolanie – či je u neho daný dôvod, ktorý ho oprávňuje domáhať sa dovolacieho prieskumu. Pri skúmaní subjektívnej stránky prípustnosti dovolania treba vziať na zreteľ, či napadnuté rozhodnutie má negatívny dopad na dovolateľa (viď R 40/1993 a R 50/1999) a či prípadným zrušením rozhodnutia sa dosiahne náprava dôsledkov, ktoré vyvolalo.

Účastník sa môže dať zastúpiť aj ktoroukoľvek fyzickou osobou spôsobilou na právne úkony. Tento zástupca môže konať jedine osobne (§ 27 ods. 1 O.s.p.). Súd rozhodne, že zastúpenie podľa odseku 1 nepripúšťa, ak zástupca zrejme nie je spôsobilý na riadne zastupovanie, alebo ak ako zástupca vystupuje v rôznych veciach opätovne (§ 27 ods. 2 O.s.p.).

V zmysle citovaných ustanovení sa účastník, ktorý chce byť v občianskom súdnom konaní zastúpený, môže dať zastúpiť aj osobou, ktorá nie je advokátom. Otázka, či sa takto nechá zastupovať a koho si za zástupcu zvolí, je len na jeho vôli. Pre označenie takého zástupcu neexistuje osobitný zákonný pojem; odborná právnická literatúra (viď napríklad Števček / Ficová, Občiansky súdny poriadok, Komentár, C. H. Beck, 2009, str. 66) a tiež rozhodovacia prax súdov (viď napríklad rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 252/2000, sp. zn. 3 Cdo 116/2006 alebo Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 242/2011) pre jeho označenie zvolili pojem „všeobecný splnomocnenec“.

Ustanovenie zástupcu – všeobecného splnomocnenca v občianskom súdnom konaní je v dispozičnej právomoci účastníka konania. Súd o ňom rozhoduje, iba ak zástupcu z dôvodov stanovených v zákone nepripúšťa. Z povahy rozhodnutia súdu podľa § 27 ods. 2 O.s.p. vyplýva, že sa ním rieši otázka významná pre procesný vzťah medzi účastníkom konania a všeobecným splnomocnencom (otázka, či je prípustné, aby účastník bol zastúpený tým – ktorým všeobecným splnomocnencom). Účastníkmi časti konania, v ktorej sa rozhoduje o nepripustení zastúpenia účastníka fyzickou osobou spôsobilou na právne úkony (§ 27 ods. 1 a 2 O.s.p.), sú: a/ účastník, ktorého má táto fyzická osoba zastupovať,

b/ fyzická osoba, ktorou sa dal účastník zastupovať (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 247/2009).

V preskúmvanej veci dospeli súdy nižších stupňov k záveru, že sú dôvody pre to, aby JUDr. F. T. nebol pripustený ako zástupca navrhovateľa (§ 27 ods. 2 O.s.p.). V zmysle vyššie uvedeného výkladu mal JUDr. F. T., ktorému navrhovateľ udelil plnú moc 10. septembra 2010 (viď č.l. 6 spisu), samostatné oprávnenie napadnúť dovolaním uznesenie Krajského súdu v Trenčíne z 30. júna 2011 sp. zn. 4 Co 185/2011. Po podaní jeho dovolania ale nastala podstatná zmena, ku ktorej došlo v dôsledku vyjadrenia sa navrhovateľa, že „sa vzdáva právneho zástupcu p. JUDr. F. T.“ (viď č.l. 101 spisu, resp. č.l. 105 spisu). Toto vyjadrenie navrhovateľa treba akceptovať a podľa jeho obsahu (§ 41 ods. 2 O.s.p.) považovať za odvolanie plnej moci udelenej JUDr. F. T. (§ 28 ods. 3 O.s.p.).

Pokiaľ mal JUDr. F. T. ako všeobecný splnomocnenec (§ 27 ods. 1 O.s.p.) pôvodne - pri splnení ostatných zákonom stanovených predpokladov - samostatné oprávnenie napadnúť dovolaním rozhodnutie odvolacieho súdu o neprípustnosti zastúpenia (§ 27 ods. 2 O.s.p.), odvolaním jemu udeleného plnomocenstva (§ 28 ods. 1 a 3 O.s.p.) stratil procesné oprávnenie domáhať sa v dovolacom konaní preskúmania tohto rozhodnutia; navyše, jeho dovolanie už nemá význam pre ďalšie konanie v danej veci, lebo odvolaním plnomocenstva dal navrhovateľ najavo, že bez ohľadu na výsledok dovolacieho konania si neželá, aby ho menovaný zastupoval.

Najvyšší súd Slovenskej republiky vzhľadom na to dovolanie JUDr. F. T. odmietol podľa ustanovenia § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p.

2. Pri rozhodovaní o dovolaní navrhovateľa vzal Najvyšší súd Slovenskej republiky na zreteľ, že navrhovateľ podaním z 8. marca 2013, ktoré bolo súdu prvého stupňa doručené 12. marca 2013, vzal dovolanie späť.

Podľa § 243b ods. 5 veta druhá O.s.p. ak dovolateľ vezme dovolanie späť, dovolací súd konanie uznesením zastaví. So zreteľom na jednoznačný, právne účinný dispozitívny úkon navrhovateľa, ktorým vzal svoje dovolanie späť, Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 10a ods. 1 O.s.p.) konanie o jeho dovolaní zastavil podľa § 243b ods. 5 O.s.p.

O trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 243b ods. 5 veta prvá O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 146 ods. 2 O.s.p., resp. § 142 ods. 1 O.s.p. Navrhovateľ z procesného hľadiska zaviniť, že sa konanie o jeho dovolaní muselo zastaviť a vznikla mu povinnosť nahradiť trovy tohto konania. JUDr. F. T. nebol v konaní o jeho dovolaní procesne úspešný a vznikla mu povinnosť nahradiť odporcovi trovy konania. Dovolací súd nepriznal odporcovi náhradu trov konania o týchto dovolaniach, lebo nepodal návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. marca 2013

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková